

Het heiligenboek

Thomas More *Tom Zwaenepoel*

Thomas More wordt in 1478 geboren in een Londens burgergezin. Als zoon van een rechter studeert hij rechten in Oxford. Lange tijd denkt hij aan een kloosterleven, maar uiteindelijk kiest hij voor een huwelijk. Samen met zijn vrouw en vier kinderen leidt hij een gelukkig familieleven. Onder koning Hendrik VII wordt hij lid van het Engelse Lagerhuis (1504). Hendrik VIII benoemt hem tot *Lord Chancellor* (1529). In die functie is Thomas More de eerste vertrouweling van de koning. Wanneer paus Clemens VII weigert Hendriks echtscheiding goed te keuren, laat de vorst zich scheiden van de rooms-katholieke Kerk en stelt hij zichzelf als hoofd van de *Church of England* boven de paus (1534). More, die in 1532 ontslag nam, wordt gearresteerd wegens hoogverraad omdat hij de eed op de nieuwe grondwet (*Act of Supremacy*) niet wil erkennen. Na bijna anderhalf jaar gevangenis in de Tower in Londen wordt Thomas More op het schavot onthoofd (1535).

Thomas More is een fijnzinnige echtgenoot, een vrome huisvader, een vooraanstaand politicus in Engeland en Europa en een wijze humanist. Zijn gezicht straalt liefdevolle vreugde uit. In menselijke contacten is er niets waar hij geen vreugde uit put,

zelfs al gaat het om ernstige aan-gelegenheden. Hij wil liever vrolijk schertsen dan zich waardig en ernstig gedragen. Zijn openbare leven wordt gekenmerkt door eenvoudige deemoed en het besef dat elk succes vergankelijk is. Van eretitels en rijkdom heeft hij een afkeer.

Met zijn openbare functies wil More koning en land dienen. Trouw aan zijn principes streeft hij daarbij naar rechtvaardigheid. Hij verdedigt de belangen van de arme burgers, beschermt de 'familie' en helpt de opvoeding van de jeugd vooruit. Huwelijk, familieleven en engagement zijn centrale waarden in zijn leven. Thomas More gaat dagelijks naar de mis en trekt te voet op pelgrimstocht. Vaak wandelt hij ook incognito door de arme wijken van Londen om noodlijdenden te vinden. Voorts sticht en financiert hij een ziekenhuis, biedt hij mensen die honger lijdend onderdak in zijn 'open' huis en nodigt hij boeren uit de omgeving uit voor een maaltijd. Na zijn ontslag als lord kanselier (1532) trekt hij zich terug uit het openbare leven en leeft hij met zijn familie in armoede. Die blijft hem trouw, ook als hij in de kerker zit.

Thomas More is de martelaar van het morele geweten, de eigen overtuiging en de vrijheid.

Hij verdedigt de rechten en de waardigheid van het geweten, dat mensenwaarde en vrijheid garandeert en het individu beschouwt als 'subject'. Tijdens zijn zoektocht naar waarheid en gerechtigheid wil hij vrij beslissen, onafhankelijk van relaties of verplichtingen.

Door gewetensbezwaren slaagt hij er niet in de 'trouwe dienaar' van de koning te blijven. Mores betekenis ligt in zijn plichtsbewustzijn en onbuigzaamheid, ook als de hele Engelse geestelijkheid zich aanpast aan de nieuwe 'omstandigheden'. In zijn verlangen naar eenheid, vrede en samenhang wordt zijn oecumenische verlangen zichtbaar. Daaraan wordt jaarlijks op zijn sterfdag herinnerd tijdens een dienst in de anglicaanse kerk *Saint Dunstan* in Canterbury, waar zijn hoofd begraven is.

Mores brieven uit de gevangenis tonen hoe hij van verlangen brandt God te zien. Sterven is voor hem een groot geluk. Tijdens zijn proces verdedigt hij in een emotionele rede de onverbreekelijkheid van het huwelijk, de vrijheid van de Kerk tegenover de Staat en het respect voor het erfgoed van het recht dat georiënteerd is op christelijke waarden. Tussen zijn veroordeling en zijn dood bidt hij. In de Tower verheugt hij zich over

de brieven van zijn dochter Margaret, haar liefde en tedere medeleven dat zich niet laat knechten door burgerlijke conventie. Hij roept haar op om „blijmoedig te leven” (april/mei 1534).

In de schilderkunst wordt Thomas More afgebeeld als geleerde. Zijn attributen zijn een kanseliersketting, een kelk en een hostie. Hij is de patroonheilige van de advocaten, de politici en sinds 2000 ook van de staatslieden. Hij wordt aangeroepen voor een eerlijk proces en voor een rechtvaardige rechtspraak.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7.

Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

10 mei, 18.55 uur, Canvas. *We Were Gladio*, Italiaanse documentaire over het geheime paramilitaire netwerk Gladio dat met achterhoedegevechten een eventuele communistische invasie van West-Europa moest helpen bestrijden. Toen de Italiaanse tak in de jaren 1990 werd ontdekt, hielden alle betrokkenen de kiezen op elkaar. In deze film klappen agenten en commandanten in Italië, West-Duitsland en België uit de biecht.

12 mei, 22.15 uur, Canvas. *Jane Eyre*, Brits kostuumdrama uit 2011 over een weesmeisje-gouvernante en haar baas.

13 mei, 22.25 uur, Canvas. *Süskind*, Nederlands oorlogsdrama uit 2012 gebaseerd op het waar-gebeurde verhaal van Walter Süskind die tijdens de nazibezetting in Amsterdam een gevaarlijk dubbelspel speelt met de SS in de hoop honderden Joodse kinderen te redden van transport naar de concentratiekampen.

14 mei, 22.05 uur, Canvas. *El color del camaleón*, documentaire van de Vlaams-Chilense regisseur Andrés Lübbert over zijn vader Jorge die tijdens het Pinochetregime gedwongen wordt op een bijzonder gewelddadige manier te werken voor de geheime diensten. Hij weet te ontkomen en wordt oorlogscameraman in België.

De vrome kudde

Wielertoerist *Ingezonden door Gitte Hooimans*

Een Antwerpse wielertoerist doorkruist Limburg. In Beringen stopt hij aan een benzinstation en vraagt daar aan de pompbediende:

– Wilde gaai ne kie baaitanke?

De bediende is niet uit zijn lood geslagen en doet glimlachend alsof hij de fiets voltankt.

De wielertoerist knipoogt naar zijn geamuseerde collega's en vraagt:

– En wilde gaai maan oole oek ne kie controleire?

De pompbediende knikt en speelt het spel mee. De Antwerpenaar, krom van het lachen, springt op zijn fiets en maakt zich op om te vertrekken. Op dat moment geeft de pompbediende hem een daverende klap tegen de oren.

Raast de Antwerpenaar:

– Wa doede gaa naa?

Waarop de Limburg antwoordt, tergend traag welteverstaan:

– Uw deur was ni goe diiiiiiiich.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen...

Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

geschreven tekst	bewusteloosheid	opslagbediende	ijzer dat aantrekt	inwendig orgaan	dagelijks voedsel
↳			1	6	
president v.d. VS	gemaakt	enorm (voorv.)			dierenverblijf
↳	▼		mil. verbond	3	
schade	achteraf	opperwezen			
↳	▼	8	Bijbelse figuur	destijds	reisleader
ondernemingsraad		vochtig			
kortom		4		uitroep	5
↳		griezelig persoon	7		
titel	jaar-telling		2	landtong	

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel:
aannemer